

Åbent brev til:

SKI's styregruppe for den fælleskommunale indkøbsstrategi og fælleskommunale forpligtende aftaler

Bjarne Pedersen, kommunaldirektør, Rudersdal Kommune

Kim Herlev, kommunaldirektør, Fredensborg Kommune

Lars Holte, kommunaldirektør, Høje-Taastrup Kommune

Mads Grønvall, økonomidirektør, Københavns Kommune

Anders Brøndum, afdelingsleder, Holbæk Kommune

Lau Svendsen-Tune, kommunaldirektør, Vordingborg Kommune

Lars Svenningsen, kommunaldirektør, Nyborg Kommune

Peter Karm, økonomi- og arbejdsmarkedsdirektør, Vejle Kommune

Anette Juhl Winther, udbuds- og indkøbschef, Aarhus Kommune

Lasse Jacobsen, kommunaldirektør/Klaus Christiansen, direktør for økonomi- & per., Viborg Kommune

Christian Roslev, kommunaldirektør, Aalborg Kommune

Leif Johannes Jensen, økonomi- og arbejdsmarkedsdirektør, Hjørring Kommune

Signe Lynggaard Madsen, adm. direktør, SKI

Morten Mandøe, cheføkonom, KL (formand)

Kopi til SKI's ledelse og formandskab

Jørgen Clausen, bestyrelsesformand

Christian Lunding, udbudsdirektør

Mickey Abben Johansen, markedsdirektør

Rasmus Lund Kongsgaard, markedsdirektør

Taastrup, den 2. marts 2018

Bekymring omkring SKI's arbejde med fælleskommunal forpligtende aftale om genbrugshjælpemidler

På vegne af den danske handicapsektor på tværs af brugere, fagprofessionelle og leverandørbranche, retter vi denne henvendelse til SKI's styregruppe for de fælles forpligtende aftaler og til SKI's ledelse og formandskab for at udtrykke vores stærke bekymring omkring det igangværende arbejde med fælles forpligtende aftaler vedrørende genbrugshjælpemidler, 50.98.

Vi vil opfordre til, at arbejdet stoppes eller i bedste fald sættes i bero, indtil de her nævnte bekymringer er afklaret og udbedret.

Vores bekymring er baseret på et hensyn til både brugere, fagprofessionelle og branchen for genbrugshjælpemidler i Danmark. Området er specielt følsomt, da det offentlige på området for genbrugshjælpemidler udgør et reelt indkøbsmonopol, som har direkte indvirken på udsatte borgeres hverdag og velbefindende.

Brugere af hjælpemidler risikerer dårligere hjælpemidler gennem store indkøbsaftaler med standardiseret sortiment. Mennesker og brugere er unikke, og der er individuelle behov hos den enkelte, som i dag tilgodeses af kommunale indkøb og indkøb i kommunale indkøbsfællesskaber. Der kan findes hjælpemidler i nogle kommunale indkøbsfællesskaber, som er anderledes og dyrere end i andre kommunale indkøbsfællesskaber, alene af den grund at de er kravspecificeret anderledes lokalt. En kommune kan f.eks. vælge hjælpemidler med flere funktioner, der kan øge brugerens selvhjulpethed og spare ressourcer andetsteds.

De fagprofessionelle risikerer at skulle arbejde med forkerte produkter valgt ud fra laveste fællesnævner. Det betyder, at den udvikling og de erfaringer, man har gjort sig i kommunerne med anvendelsen af genbrugshjælpemidler, risikerer at gå tabt. Der vil blive langt færre beslutningstagere, og en stor del af fagpersonerne inden for området bliver sat ud af spil. For at kunne løse den enkelte brugers behov, kræves i mange tilfælde en individuel vurdering og en individuel løsning og ikke et standardprodukt.

Branchen for hjælpemidler, der er en af Danmarks innovative vækstbrancher på lifescience-området, risikerer at miste innovationskraft og vækstmuligheder. Det vil føre til, at virksomheder må lukke, at udvikling og innovationskraft reduceres, og at konkurrencen forringes og til lavere skatte- og eksportindtægter på længere sigt.

Finansministeriet har den 26. februar svaret på fem spørgsmål omkring SKI's arbejde med genbrugshjælpemidler stillet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget (nr. 203, 204, 205, 206 og 207). Svarene på de fem spørgsmål betrykker os ikke i, at en fælleskommunal forpligtende aftale om genbrugshjælpemidler vil blive den ønskede succes. Genbrugshjælpemidler er individuelle produkter, der opfylder specifikke behov hos borgeren, og er de således langt fra de standardprodukter, der er bedste egnede til store indkøbsaftaler og som er SKI's ekspertisefelt. Genbrugshjælpemidler er ligeledes kendetegnet ved, at der er behov for en høj grad af brugerinvolvering og specialtilpasninger, som det er vanskeligt at forestille sig gennemført succesfuldt i en stor fælleskommunal aftale.

I svar 205 henvises til, at der på baggrund af en markedsundersøgelse fastlægges et udbudsdesign, med forventet afgrænsning af sortimentet. Vi antager der henvises til, at ikke alle typer genbrugshjælpemidler er tiltænkt og egnet til en national aftale. Uanset hvordan nationale aftaler på genbrugshjælpemidler skrues sammen, anses det ikke som sund konkurrence, idet virksomheder i denne branche kun har én kunde – nemlig den offentlige sektor, som indkøbsmonopol. Virksomheder, der ikke kommer med i aftalerne, er ude og må risikere at lukke. I tilfældet med Norge, og som konsekvens af en indkøbspolitik baseret på nationale aftaler, er der kun meget få norske virksomheder, der beskæftiger sig med genbrugshjælpemidler.

I svar 207 henvises til mulighederne i § 112 i serviceloven ift. frit valg. Til det skal bemærkes, at § 112 benyttes i meget begrænset omfang, måske fordi borgere ikke har kræfter til eller kendskab til mulighederne for frit valg.

Vi anerkender, at der er behov for at effektivisere den offentlige sektor, herunder offentligt indkøb. De forventede besparelser på indkøb og indkøbspris i form af større indkøb med mindre bredde og udvalg kan dog meget nemt risikere at blive en dyr og dårlig forretning. Både for brugere og kommuner, som her beskrevet, men også i form af en branche, der mister innovationskraft, bredde og muligheder for yderligere vækst i arbejdspladser i en eksporttung branche, som gør Danmark kendt i udlandet. Det skal altid bero på en individuel vurdering, hvilket hjælpemiddel, der fungerer bedst for den enkelte. Ellers er der fare for, at hjælpemidlet ikke bliver brugt, at borgerens problem ikke bliver løst eller, og i værste tilfælde at borgeren oplever følgeskader og evt. forværring af sin tilstand pga. hjælpemidlet. Og derved risikerer borgeren forringet livskvalitet, og kommunerne risikerer øgede udgifter til f.eks. hjemmehjælp og pleje.

Definitionen af genbrugshjælpemidler er et meget bredt begreb, og det omhandler mange forskellige produktkategorier. Løsninger og produkter, der skal tilpasses til den enkelte bruger, er som udgangspunkt dårligt egnet til nationale standardaftaler. Vi søger en afklaring fra SKI på hvordan genbrugshjælpemidler defineres og afgrænses i det igangværende arbejde.

Vi har fulgt SKI's arbejde med indkøb af andre nye sundhedsrelaterede områder (f.eks. bleer, stomiprodukter og diabetesartikler) med den klare indtryk, at områderne har været meget svære at håndtere fælleskommunalt. Udfaldet af ble-udbuddet er uklart og de to andre områder er sat i bero.

På vegne af de danske brugere af genbrugshjælpemidler, fagprofessionelle i sektoren og de danske leverandører vil vi kraftigt opfordre til, at arbejdet om en fælleskommunal forpligtende aftale om genbrugshjælpemidler stoppes eller i bedste fald sættes i bero, indtil der er meget større klarhed over de utilsigtede konsekvenser, og at der gives den fornødne tid til forberedelse, dialog, involvering af og vidensindsamling.

Vi står til rådighed for en yderligere dialog og til et møde for at kunne uddybe vores synspunkter.

Venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand
Danske Handicaporganisationer
to@handicap.dk

Susanne Olsen
Formand
Dansk Handicapforbund
susanne@
danskhandicapforbund.dk

Tina Nør Langager
Formand
Ergoterapeutforeningen
tnl@etf.dk

Morten Rasmussen
Direktør
Dansk Rehab gruppe
mr@rehabgroup.dk

